

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický týdeník

16/2009

27. května 2009

ročník 94

cena: 10 Kč

*Příští číslo vyjde
3. června
Z obsahu*

* *Pochybnosti*

* *„Čí války byly ty
husitské?“*

* *Z ekumeny*

Poselství k neděli svatodušní

VYDÁVEJTE SVĚDECTVÍ

Jan 14,23–27

Přímluvce už přišel. Přimlouvá se před lidmi a za ně. Aby porozuměli. Přímluvce, který vydává

svědectví. Pomocník, který přinese to, co řekneme, ukážeme někomu, až k srdci toho člověka. Vydávejte svědectví. To tedy není žádná legrace. Jak a kdy? Kolikrát jsme se o to pokoušeli, a stejně to k ničemu nebylo...

Takže právě proto máme Přímluvce. Ten to bere na sebe. A že to k ničemu nebylo? To asi sami nemůžeme posoudit. Nepřijemné je, že to neumíme posoudit ani v případě, kdy si myslíme, že to k něčemu bylo.

Přímluvce si bere na starost také to "jak a kdy". Uznějte, že je to velkorysá pomoc. Potíž je, abychom ho slyšeli.

Druhé jméno má Utěšitel. I u druhého jména platí totéž. Však často potřebujeme vědět, jak někoho utěšit. Aby to nebyly jen prázdné řeči a prázdná gesta.

Nabízí se historická sonda o náboženské nenávisti mezi lidmi a trápení druhých lidí či dokonce ničení jejich životů kvůli tomu, že oni věří jinak. K tomu se nejlépe vztahuje: abyste se nedali svést. Toto je oblast, kde žádné násilí, ani duchovní, nemá místo. Nedejte se svést k tomu, abyste v jakémsi horečnatém přesvědčení o své pravdě někoho lisovali. Však když s tím pomáhá svědek zvaný Přímluvce a Utěšitel, to snad se samo sebou rozumí, že ten se rozhodně ničeho násilnického účastnit nebude.

Budete-li potřebovat přímluvu a utěšení pro někoho či sami před sebou, vzpomeňte si na Ježíšova slova. Tak zní jeho rada.

Elen Plzáková,
farářka ČCE Praha - Jarov

O hříchu lichvářů

Jeden známý mi vyprávěl nádherný příklad o pochopení symbolů. Po sametové revoluci prý v mladickém nadšení napsali na zeď: "Ježíš je V." Pochopitelně tím mysleli takové ty dva prsty znamenající vítězství. Ovšem viděla to jedna stará babička, která na to s hněvem pohartusila: "Ty sám jsi vůl!". Vedlo mě to k zamyšlení i nad dalšími věcmi, které možná vnímáme jinak než naši předci.

Příkladem může být třeba pohled na dnešního dobře situovaného, ale ne zcela solidního finančníka.

Středověká křesťanská Evropa v dávné minulosti zakazovala půjčování peněz na úrok. Možná, že hlavním důvodem nebyl nějaký zákaz uvedený v Bibli. Podle mého názoru šlo spíše o otázku etiky. Lichva totiž byla hříchem hlavně proto, že umožňovala nepravdělivě nabývat majetek bez práce nezaslouženým způsobem. Předpokládalo se, že lichváře po smrti bude čekat pobyt v pekle. Opuštění mohl lichvář získat jen pokáním a vrácením neoprávněně nabytých peněz.

Pravda, lichva není přímo uvedena v starocírkevním výčtu těžkých hříchů, ale může pramenit například z lakomství či lenosti. Ostatně, co jiného by mohlo vést člověka k nelidskému odírání druhých, než touha po marnivém blahu zbohatlíků. Moje babička se dluhů bála, neboť její rodiče spláceli dům a proto neměli peníze celé její dětství. A není divu.

Dluhy vedou do neštěstí. Jak se zdá, rozpadají se kvůli nim rodiny, vztahy, prostě trápí lidi.

Nevím, jak vy, ale mně se v této souvislosti připomíná Ježíš jako

Vykupitel. On za nás dal výkupné, aby nás zbavil hříchu a otroctví z něho vyplývajícího.

Jsem přesvědčen, že takové otroctví

svým způsobem představuje i neuvážené zadlužení.

Pán vám žehnej.

Ivo Kraus

AKTUALITA

Co sluší křesťanu

Ve své citlivé a přejné vzpomínce na Svatopluka Havelku (ETKJ 09/09) píše bratr Drápal, že - "ač pocházel z evangelické rodiny, patřil k lidem, kteří se po druhé světové válce nachlil pro komunismus". Vyjadřuje tím obecně sdílený předpoklad, že správný křesťan má přece jen být „reakcionář“.

Před časem jsem k tomu četl vzpomínku jednoho zasloužilého bratra faráře na příchod do pohraničí, kde ke svému pohoršení našel komunisty dokonce i přímo ve svém novém sboru. (Nepochybuji, že se s tím rychle vypořádal). A víceméně výslovně i v různých podtextech jsme tak i v církevním tisku - včetně ETKJ - i v kázáních a promluvách vyučování a usměrňování.

Nechci se zde pouštět do obhajoby

socialismu ani evangelijně, ani politicky či ekonomicky. Spíše by mne zajímalo naopak, zda a jak je možno teologicky obhajovat ekonomiku tržní, případně její globální varianty liberální a postliberální, ať již teoretické nebo praktické.

Kdybych měl dost peněz, vypsals bych na takové zdůvodnění tučnou odměnu. Nemám. I jinak je mi to líto. Ale byla by to práce průkopnická a zasluzná. „Teologie kapitalismu.“ „Teologie trhu.“ „Teologie postmoderního ekonomického liberalismu a postliberalismu.“ „Teologie ekonomických principů EU.“ Nebo tak nějak. Mohl by to někdo napsat „jen tak?“. Bratr Drápal? Za poděkování?

Ilja Herold

iherold@upcmail.cz

Gerhard Frey-Reininghaus z ekumenického oddělení synodní rady ČCE a dr. Setri Nyomi, generální sekretář Světové Aliance Reformovaných církví

Synodním seniorem byl znovu zvolen Mgr. Joel Ruml

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Ze synodu Českobratrské církve evangelické

Zasedání 32. synodu ČCE se vrátilo opět do tradičních prostor sboru na Vinohradech, v Korunní ulici. Trvalo od čtvrtka 14. května do neděle 17. května, kdy bylo ukončeno bohoslužebným shromážděním.

Synod byl tohoto roku volební, to znamená, že na další šestileté období volil nové složení synodní rady.

V tomto kratičkém sdělení jen uvádíme, že synodním seniorem byl zvolen i na další období dosavadní synodní senior bratr Joel Ruml.

Je z mnoha ohledů prospěšné, že si synod přibírá do své agendy i nějaké důležité duchovní téma – tím letošním bylo „Křesťanské svědectví a misie v naší společnosti“. I to je dokladem, že Českobratrská církev evangelická hledá nové způsoby, jak zprostředkovat oslovení dnešní společnosti evangeliem.

Vzácnými hosty byli dr. Setri Nyomi, generální sekretář Světové aliance reformovaných církví, a dr. Ishmael Noko, generální sekretář Luterského světového svazu, představitelé konfesních svazů, k nimž oběma ČCE patří, jako církev, která vznikla spojením reformované a luterské církve. Bylo ojedinělou příležitostí mít tyto dva nejvyšší představitele zmíněných svazů pohromadě.

Synod se scházel poněkud v napětí, jak se postaví neblahé události, která se stala v církevní kanceláři (defraudace) a zda bude někomu z představitelů přičtena osobní odpovědnost... Podstatná část zpronevěřených peněz se však vrátila, a tak tato zkušenost se stává především výzvou, jak se podobným škodám v budoucnu lépe bránit.

Milým zpestřením bylo také představení těch nových – a převážně mladých – pracovníků církve, kteří byli ordinováni k duchovenské službě v období od minulého synodu.

Další zprávy a postřehy o synodu přineseme v příštích číslech.

BoK

ČEA OTEVŘELA PALČIVÉ TÉMA SINGLES V CÍRKVI

Česká evangelikální aliance uspořádala 25. dubna 2009 ve spolupráci se sborem Církve bratrské Šeberov konferenci s názvem "Být single - stigma nebo posláním?"

Konferenci navštívilo přes 70 lidí, kteří žijí sami a vyrovnávají se se specifickými výzvami ať už ve svém osobním životě nebo v rámci života svých církevních společenství. Hlavním hostem konference byla Astrid Eichlerová - německá luterská pastorka, která neotřelým a i zábavným způsobem dokázala ukázat, že život singles je rovnocenný životu lidí v manželství a ba co víc, že je stejně požehnaný Bohem „Člověk, který žije sám, nemusí čekat v životě jako v čekárně na nádraží vyhlížením, kdy už přijede vlak, nebo v depresi, že už ujel. Může žít naprosto plným životem," řekla Astrid Eichlerová.

Astrid Eichlerová založila v Německu hnutí, které se věnuje otázkám života singles (EMWAG - Musí být něco jiného). Toto hnutí vzniklo spontánně na jedné z jejích konferencí z potřeby vytvářet závazné vztahy a společenství u lidí žijících single, kterým v každodenním životě a dlouhodobé perspektivě hrozí jistá osamělost. Astrid Eichlerová se pokouší nacházet takové formy života singles v závazném společenství, které by byly alternativou tradičního vstupu do klášterní komunity a byly slučitelné s obvyklým životem v moderní společnosti.

Na její seminář navázali hosté konference, kazatel KS Praha ing. Lubomír Ondráček, který se věnoval pohledu dnešní církve na postavení singles, a Viktor Cina, který velice osobitým způsobem vyslovil své svědectví života rozvedeného muže, který žije sám. Lubomír Ondráček ke konferenci dále řekl: „Konference mne mimo jiné motivovala k tomu, abych se více na službu singles zaměřil a mám naději, že konference odstartovala něco nového v církvi v naší zemi. Myslím, že je výborné, že byly vydány i dvě knihy na toto téma a budou k dispozici nahrávky."

Během konference také proběhla autogramiáda, kde Astrid Eichlerová podepisovala svou knihu „Musí být něco jiného", vydanou poprvé v českém překladu nakladatelstvím Návrat domů právě při příležitosti konání konference ČEA k tématu života nezadaných.

Z konference byly také pořízeny nahrávky, které bude možné objednat na adrese ČEA.

Pro další informace kontaktujte:

tajemník ČEA: Mgr. Jiří Unger
mobil: 777 842 000, ungerea@seznam.cz

asistentka ČEA: Lenka Vávrová
mobil: 604 837 079, info@ea.cz

produkce: Gabriela Javornická
mobil: 739 332 749, gelmanov@seznam.cz

ČESKÁ EVANGELIKÁLNÍ ALIANCE

ČEA byla založena v roce 1991 a sdružuje 7 protestantských církví (přibližně 35 000 lidí), 37 křesťanských neziskových a charitativních organizací, velký počet místních sborů a jednotlivců z dalších denominací v ČR.

ČEA je členem Světové evangelikální aliance, která v současnosti celosvětově zahrnuje více než 200 milionů lidí ve 120 národních aliancích.

Trochu humoru do vlastních řad

Okázalost a ekumenismus po převratu

(Z německého evangelického měsíčníku *Chrismon* 5/2009 a *Kunderovy knihy Setkání*)

DVA HRDINOVÉ ROKU 1989 VZPOMÍNÁJÍ...

Rozhovor se dvěma faráři v pátém čísle protestantského měsíčníku *Chrismon* má název „Revoluce farářů". Jeden z nich (Rainer Eppelmann) v závěru sděluje, že tvrdé jádro církevního mírového hnutí, jež pád východoněmecké komunistické diktatury nastartovalo, čítalo prý všehovšudy 500 až 600 lidí.

Z rozhovoru se line především okázalost, podle Kundery patřící k lidské existenci dokonce i v okamžicích umírání (Kundera píše v této souvislosti o „hrůzostrašné komedii slavných posledních slov pronášených na smrtelné posteli") natolik nerozlučně a samozřejmě, že si jí člověk u sebe ani nevšimne. Jakkap by tedy mohla chybět u těch, kdo prožili dějinná kataklyz-

mata, vyjádřeno s Kunderou, „na straně spravedlivých, budoucích vítězů nebo obětí ověčených utrpenou nespravedlností, zkrátka na straně slávy" (s. 38)!

V souvislosti se zpětnými propočty „nejvěrnějších" mezi východoněmeckými protestanty se pak přímo vnučují Kunderovy úvahy o „soudružství": „..., totiž přátelství soudruhů, vzájemná sympatie těch, kdo vedou stejný politický zápas. Když se společná oddanost věci vytratí, zmizí také důvod sympatie. Avšak přátelství, jež je podřízeno zájmu vyššímu než přátelství, nemá s přátelstvím nic společného." (s. 134)

Rozhovor z květnového *Chrismonu* potvrzuje, že přátelství je obecně něčím vzácným. Spontánní „ekumenismus starých a nových struktur" (vyjádřeno slovy českobratrského duchovního z doby

těsně po listopadu 1989) zůstává pak namnoze hudbou budoucnosti i dvacet let po převratu.

František Schilla
f.schilla@volny.cz

Odkaz:

Kundera, M.: Une rencontre. Editions Gallimard 2009

Poznámka: Kunderovo mistrovské dílo obsahuje také několik věcných chyb. Opravme tu nejzávažnější: Karl Barth nebyl zakladatelem teologie negativní (s. 58), ale dialektické. Vzhledem k datu úmrtí by Franz Kafka teoreticky mohl stihnout přečíst toliko Barthův komentář k epištole Římanům. (Oprava se týká tvrzení Kundery čerstvě vyemigrovavšího do Francie, jež je v knize citováno. Možná si Kundera mezitím znalosti o Barthovi doplnil.)

Papežská hvězda ztratila lesk

Ohlédnutí za prvním dnem papežské návštěvy v Izraeli

Návštěva Svaté země papežem Benediktem XVI. začala mnohoslibně. Z Jordánska proklouzla přes Jordán zpráva, že Svatý otec nahlíží pouto mezi židy a křesťany jako nezlomné, což v Izraeli vzbudilo velké uspokojení. Být předmětem sporů se v Německu pokládá za ostudu. V Izraeli se mezi dvěma židy vždycky vyskytnou nejméně tři názory. Spory se nevedou jen o to, na čem nikomu nezáleží. V tomto smyslu je tedy spíše vysvědčením kvality, když v den příjezdu jedni mluví o „papežské hvězdě", zatímco hojně čtený *Jediot Achronot* tituluje „dobrořečeného" („Benediktus") z Německa jako „hvězdu bez lesku". Izraelští televizní komentátoři hrdě zaznamenali, že někdejší člen Hitlerjugend a protivzdušné obrany přistál v Jeruzalémě na palubě vtulníku izraelského letectva. Po státnickém přivítání na letišti v Tel Avivu byl Benedikt přijat jeruzalémským starostou. Sporné otázky okolo reha-

bilitace popírače holocaustu Williamsona a blahorečení válečného papeže Pia XII. se zdály překonány. Papež Benedikt chce, aby jeho cesta byla chápána především jako pouť a pastýřská návštěva k povzbuzení zdejší křesťanské menšiny. Církevní kruhy oceňují jako průlom v ekumenickém úsilí, že se papež a řecko-pravoslavný patriarcha chtějí setkat jako „rovnocenní partneři". Židovská strana vyvinula horlivé úsilí, aby zástupce více než miliardové obce křesťanů vylíčila v pozitivním světle. Křesťansko-židovské vztahy zaujímaly konečně v jeho dlouhé kariéře vždycky význačnou roli. Zahajovací návštěva u presidenta Šimona Perese proběhla ještě dobře. Ale bezprostředně po proslovu nejvyššího církevního představitele v památníku holocaustu Jad Vašem se nechali vedoucí zástupci tisku slyšet, že byli „překvapeni a zklamáni". Řeč profesora Josefa Ratzingera

postrádala jakoukoli známku osobní účasti, jakékoli pochopení pro trauma židovského národa, sebemenší vědomí viny vůči židům, kterou na sebe křesťané v průběhu staletí uvalili.

Na závěr dne se ve vatikánském paláci Notre Dame před hradbami Starého Města konalo ještě mezináboženské setkání. V jeho průběhu se nejvyšší palestinský soudce, šejk Tajzír Tamimi, zmocnil mikrofonu a vyzýval ke křesťansko-muslimské spolupráci proti Izraeli. Vzácně nediplomaticky ohodnotil papežský mluvčí tento výpad jako „přímý opak toho, co znamená dialog". Generální ředitel izraelského vrchního rabinátu Oded Wiener prohlásil, že dialog mezi židy a muslimy v Jeruzalémě pokračovat nebude, dokud muslimskou stranu bude zastupovat Tamimi.

© **Johannes Gerloff,**
Křesťanský mediální svaz KEP
Překlad Pavel Mareš

Podnět valné hromady České biblické společnosti

Česká biblická společnost na své valné hromadě, konané dne 28. dubna 2009 v Praze, díky návrhu Jindřišky Kubáčové z Církve československé husitské připomněla, že na podzim 2010 bude 100. výročí od narození prof. Miloše Biče a navrhla uspořádat ve spolupráci s teologickými fakultami sympozium. Tento návrh byl poté rozšířen o doporučení vydat k této příležitosti také publikaci. Následně byly vysloveny i obavy, že s podobnou iniciativou mohou přijít i další a není jasné, zda by případná koordinace nebyla nad síly zúčastněných. Pořádat sympozium a připravit publikaci např. vybraných zajímavých textů Bičových vztahových k biblické problematice nebude snadné a vedle biblistů ČBS by bylo dobré požádat případného dalšího autora/y; je nutné jednat již nyní. Bezesporu by byl zajímavý i příspěvek některého z biblistů Římskokatolické církv-

Prof. Miloš Bič

ve (příp jiných církví, kteří s profesorem Bičem spolupracovali). Je rovněž možné, že spolupráce s teologiy biblisty může dospět k cíli buď na sborníku, nebo sympoziu, či na obou (nebo ani jednom z nich?). Nechť tato informace povzbudí ty, kteří by mohli věc podpořit.

Připomeňme si základní profesora data: Narozen 19. 11. 1910 ve Vídni, studoval teologii v Praze, Marburgu a Montpellier a současně klínopis u prof. B. Hrozného na Filosofické fakultě UK. Promoval 1936 v Praze a obdržel 1966 dr. theol. h. c. z Montpellier. V letech 1934–36 sloužil jako vikář ČCE v Praze-Vinohradech a 1936–50 jako farář v Domažlicích (s přerušením 1940–45, v době své vazby za nacistické okupace). Po návratu z koncentračního tábora v Dachau byl v mimořádném letním semestru 1945 povolán na fakultu jako lektor hebrejštiny, r. 1946 byl jmenován docentem a 1948 profesorem. R. 1977 byl rozhodnutím ministerstva kultury profesury zbaven a pensionován.

Již tato strohá data naznačují bohatost jeho života (a díla), jenž by měl být rozhodně příští rok poutavě připomenut.

Jan Kašper

Staré časy v Nové Lysé

Historický obrázek z konce 17. století

Pokračování z minulého čísla

Pavel mlčel, zabýváje se v mysli tím, čeho stal se svědkem a co si náležitě srovnati nedovedl: Kněz svaté římské církve opomenul vykonati obřad, k němuž věřící nuceni jsou byli.

„Zpíváte," pravil určitě kněz. „Netřeba ti zapíratí. A také vím, že máte knihy, které církev katolická za prokleté prohlásila: šestidílnou biblí, kancionály, rozjímání a modlitby Komeniovy. A což když ti povím, že ve sklepe pod špejcharem máte skrejši těch knih, a že ve sklepe tom konáváte tajná shromáždění a modlíte se po způsobu, který již po léta v této zemi zakázán."

„Velebný pane!" vzkřikl Pavel. „Kde jste se, pro bůh, tohle všecko dověděti ráčil?"

„Hleď, milý synu, povídá se o tvrdosti vaše daleko, daleko, že ani netušíte."

Za stálého hovoru vyjeli z lesa. Před zraky jejich otevřel se pohled na město a zámek. Kněz dlouho mlčky kochal se pěkným pohledem, načež obrátil řeč o jiném. Vyptával se po pánech na zámku, missonářích a visitacích, po rychtáři a radě, po poměrech obyvatelstva, až pak opět přešel na výzvědy o kacířích v městě a okolí. Tu Pavel odpovídal nelibě a vyhýbavě, boje se prozraditi slovem neb posunkem pravý stav věci. Kněz si pak odpovídal sám a ukázal tak Pavlovi, že o všem životě jejich dopodrobna je zpraven, takže tento z úžasu ani nevycházel, a jen v mysli přemítal, ký zrádce ohavný mohl tohle vše o nich nepřátelům vyzraditi. Cesta ubíhala až se Pavel podivil, jak brzy octli se na rozcestí před Loužkem. Dali se cestou mimo

město. Pavel nechtěl přes celý rynek knězem se blýskati. Po Litolské cestě odbočili potom k rynku. Před rathouzem Pavel zastavil povoz a udával knězi směr další jeho cesty až na faru, stroje se mu při slézání pomoci.

„Nebudu panu pateru missonariu-sovi obtíž činiti s nocováním," pravil kněz, rukou Pavla zadržuje. „Budu hostem vaším."

„Velebný pane!"

„Snad mne od prahu svého na noc neodženete."

„Vy nám, velebný pane, chcete vzít knihy, o nichž vám zrádce jakýs pověděl."

„Málem pravdu díš, podívám se na ně. Už proto, abych přesvědčil se o ceně daných mi informací. Pobyť můj, milý synu, ale nebude pro vás bez užitku."

„To nám říká pan missonarius také. Oh, že jsem vás, velebný pane, na vůz pobídl!"

„Nelituj prokazaného mi dobrodiní."

Pavel již jen svěsil hlavu a podrobil se. Tahouni sami zatím odbočili z cesty a stanuli před domovními vraty. Pes Sultán podlezl vráteň a vítal opožděný povoz radostným štěkotem. Domáci vyšli na zápraží. Starý Peřina otevřel vrata a přistoupil k synovi.

„Vítám tě z cesty, Pavle! Zdráv-li ses vrátil?"

„Děkuji pěkně za optanou, tatínku," odvětil Pavel otci ruku líbaje. „Vezu hosta." Peřina přistoupil k vozu a spatřiv kněze silně se zakabonil.

„Hospodin s vámi, hospodáři," pozdravil kněz.

„Uctivě vítám, velebný pane."

Povoz stanul prostřed dvora.

„Jiříku," obrátil se Pavel na malého bratra, „přines stolici! Našemu hosti těžko se bude z vozu dolů léztí."

„Nikam nechod'," zahučel Peřina temně od vozu odcházeje, „však on sleze sám, vždyť se na vůz také bez žebříku dostal. To by tak scházelo, takovéhle hosty ještě obskakovati." A nevrle bruče zašel do komory jako medvěd starý a pohněvaný. Radost jeho ze šťastného Pavlova pořízení a návratu byla ta tam.

Pavel zatím od zápraží, kdež matce svěřil obavy své o knihy, přiblížil se k vozu, z něhož nezvaný host nemotorně slézal, a pomohl mu v obtížném výkonu.

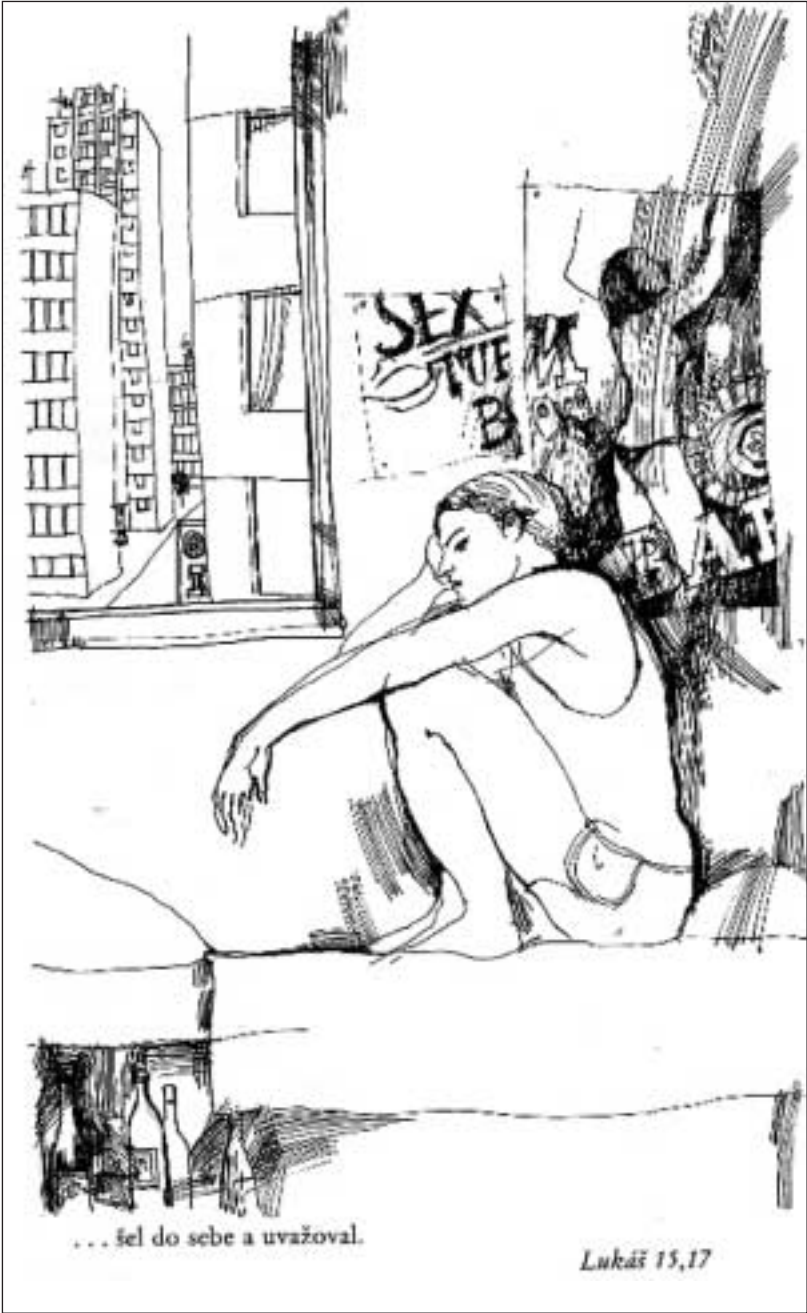
„Nu hostí právě rádi nepřijímáte, to již vidím," poznamenal kněz uštěpačně.

„Zvláště když přijdou proti naší vůli," zabručel Pavel, když host na zemi stanul.

„Těším se aspoň tím, že loučení bude jiné než uvítání," poznamenal kněz a zamířil na zápraží, kdež dosud stála panímatka s Liduškou a Jiříkem prohlízejíce nezvaného návštěvníka. Dorotka, děvčátko ve 14 letech, uviděvši kněze, vrátila se do světnice, kdež vylezla na pec a přikrčila se v koutě. Knězova usmívající se tvář zdála se Peřinové příjemnou býti a kdyby nebylo protivného toho roucha, byla by hosta třeba nezvaného pod krovem svým s radostí přijala. Takto ale došel kněz uvítání chladného i na zápraží. Jiřík tulil se k matce a Liduška přitlačila se bojácně ke zdi jako poplašená holubička. Obrázek tento vynutil knězi na líc úsměv.

Napsal Antonín L. Berger

Pokračování příště

Překlad slovem i obrazem

Pozornost vyvolaly v poslední době různé biblické překlady. Pokusme se ilustrovat různost překladů na několika příkladech. Jistě si všimneme určité souvztažnosti mezi nimi. U druhého oddílku uvedeme řecký, překládaný text. A také tlumočení obrazem; ne nadarmo se obrazům v kostele ve středověku říkalo „Bible chudých".

-kar

EVANGELIUM LUKÁŠOVO 15,16

Žádal břicho své naplnit mlátem, které žrali vepři, ale ani ty nedostával.

Kral.

A byl by si chtěl naplnit žaludek slupkami, které žrali vepři, ale ani ty nedostával.

ČEP

(var: nasytit se lusky tzv. svatojanského chleba)

A rád by utišil svůj hlad lusky, které požírali vepři, ale nikdo mu je nedával.

Coll

A rád by utišil svůj hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedával.

Žilka

Toužil se najíst aspoň lusků, které žrala ta prasata, ale nedostával ani to.

„Bible 21"

Rád by utišil hlad slupkami, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedal.

Petrů

Byl by se rád dosyta najedl alespoň sladkých lusků, kterými krmili vepře, ale nikdo mu nic nedal.

Slovo na cestu

EVANGELIUM LUKÁŠOVO 15,17

εἰς αὐτὸν ὁ δὲ ἐλθὼν

ukázka řeckého, překládaného textu

Kral.

ČEP

Slovo na cestu

„Bible 21"

Coll

Slovo na cestu

Petrů

Žilka

Luther

Lat.Vulgata

Angl.NIV

ruský, n.př.

slovensky Nádej PK

Napokon vstúpil do seba

Roman Toušek

Pokračování příště

Sedm zastavení nad večerí Páně

4

VEČEŘE, KDE CÍRKEV ZAŽÍVÁ JEDNOTU A LÁSKU

Pokud si pozorně přečteme některá novozákonní svědectví o podobě první církve, můžeme vysledovat tři zásadní projevy, které se vážou na lámání chleba.

1. Lámání chleba – večere Páně - je pro ně večerí společenství, tedy ne jednotlivce – byli spolu, scházeli se po domech a tam lámali chléb.

2. Dále byla večere Páně znamením jednoty Božího lidu – rozkol ve společenství církve byl zásadní překážkou ve vysluhování večere Páně, jak o tom do Korintu píše Pavel.

3. Ale nepřehlédneme také třetí projev, kdy večere Páně měla sociální podtext. Charakterem první církve byl důraz na vzájemnou pomoc. Korintští křesťané byli Pavlem napomenuti, aby čekali jeden na druhého, tedy aby vnímali přítomnost a potřeby druhých. Při našem slavení večere Páně by se nemělo běžně stávat, že každý přistupuje sám za sebe, aniž si všímá problémů či radostí druhých. Jistěže platí, že při večerí Páně je i soustředěný a vyhrazený prostor pro osobní společenství s Kristem. Ale nemělo by to být to hlavní, tak jako hod beránka Ježíš neslavil s každým učedníkem zvlášť, ale chtěl, aby u toho byli společně všichni. Protějškem večere Páně ve Starém zákoně je mj. přijetí smlouvy na

Sinaji. V Ex 24,11 čteme, že na Sinaj vystoupil Mojžíš, Áron, Jozue a sedmdesát starších. A čteme tam zvláštní informaci: „Uviděli Boha Izraele. Ale nevztáhl ruku na nejpřednější z Izraelců, ačkoli uzřeli Boha. i jedli a pili.“ Smlouva byla uzavřena společným pokrmem. Ale nebyl to pouze Mojžíš, se kterým Hospodin uzavřel smlouvu, nýbrž byl to celý národ, zde zastoupený knězi a staršími. Nová smlouva zpečetěná krví Pána Ježíše sice začíná u jednotlivce, ale směřuje ke společenství, tedy k církvi. Je to smlouva s lidmi, ne pouze s jedním člověkem. A tak i večerí Páně je nutno slavit jako společenství, ne pouze jako jednotlivce, kterého ani nezajímá, s kým přistupuje, natož s čím ten druhý přichází.

Zaznívá to i ze starého spisu „Učení dvanácti apoštolů": „Jako byly tyto nalámané chleby rozesety po horách a shromážděny se staly jedním, tak nechť je shromážděna tvá církev od končin země do tvého království."

Večere Páně je prosycena Boží láskou. Nijak nevybočuje z motivu, se kterým Otec poslal svého Syna na svět a se kterým šel Pán Ježíš na kříž. Smysl večere Páně je možný výhradně v kontextu toho, že Boží Syn se za nás obětoval z lásky. Jasně říká: „Toto je tělo mé, které se za vás vydává... toto je krev má, která se za vás vylévá..." Tu

výpověď můžeme přeložit jako „za vás" nebo „pro vás". Kristovo utrpení bylo na našem místě a pro naše dobro. Nebo také ten, který trpěl na našem místě, trpěl pro naše dobro. Ježíš nás miloval, a to až do konce, takže obětoval svůj život pro nás. Podle slov Písma nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí svůj život za své přátele. (J 15,13) Tím víc, když ten druhý není přítel, ale nepřítel. A každý člověk, který je hříšný, je Božím nepřítelem. Jestliže jsme se ale stali skrze Ježíšovu krev Božími přáteli, potom je mezi námi a Bohem, ale i mezi námi navzájem silné pouto lásky. A je jasné, že zdrojem této lásky nejsme my, ale Bůh sám. Pavel píše Galatským, že náš nebeský Otec vlévá svou lásku do našich srdcí skrze Ducha svatého.

Ovšem jestliže je toto pouto z naší strany porušeno, jsou jakákoli jiná pouta bezvýznamná. S požadavkem lásky si ale musíme stále připomínat, že milovat dokáže jen mysl Beránkova, připravená každý čas na podobnou oběť, kterou si připomínáme u stolu Páně. „Kdo se účastní večere Páně a sám se nezavazuje k obětavé lásce, neporozuměl jí, protože při večerí Páně jde jediné o Boží lásku, a to od začátku do konce." (Fazekaš)

Roman Toušek

Pokračování příště

Divadlo MANA se představuje

Nízkoprahové centrum aktivit s názvem MANA bylo slavnostně otevřeno 23. května. Nový prostor nejen pro divadelní činnost se nachází v budově Husova sboru Církve čs. husitské v Praze ve Vršovicích. Rekonstrukce původního velkého divadla je rozdělena do několika etap, z nichž první právě končí. Jejím cílem bylo rekonstruovat dřívější provozní zázemí divadla. Vznikl zde tak otevřený prostor pro přibližně 40 až 50 lidí. Tato plocha má multifunkční způsob využití a je bezbariérově přístupná samostatným vchodem z ulice Sportovní. Záměrem provozovatelů je otevřít centrum MANA různým věkovým skupinám obyvatel Prahy, kdy je zvlášť pamatováno na děti mladšího školního věku, handicapované a seniory. Provoz nízkoprahového centra je připravován ve třech sekcích: Dětské centrum MANA, Divadlo MANA a Klub MANA. Garantem divadelní činnosti centra jsou dva pražské profesionální soubory: Divadlo Míriam a Divadelní studio Neklid. Tyto soubory chtějí v prostoru centra MANA zahájit provoz studiové komorní scény pro menší počet herců s přiměřenými inscenačními možnostmi. Výhledově bude přistoupeno i k znovuzprovoznění velkého divadelního sálu. Husův sbor ve Vršovicích projektovaný Karlem Truksou je význam-

ným architektonickým dokladem tehdy moderního stavebního stylu individualistické moderny inspirované funkcionalismem. Na koncepci věže Husova domu ve Vršovicích se podílel nestor českého kubismu Pavel Janák. V učebnicích architektury je tato stavba uváděna jako jedna z prvních v Praze, na kterých byla použita technologie předpjatého betonu. I díky tomu byl Husův sbor ve Vršovicích postaven v rekordním čase devíti měsíců. Jeho součástí je od počátku i velkorýse koncipovaný prostor divadelního sálu pro neuvěřitelný počet 295 sedících diváků. Sál kromě dvou galerií a prostoru pro orchestr zahrnoval i poměrně rozsáhlé zázemí pro technický provoz, zkušebny, šatny, maskérny a kanceláře administrativy divadla. Jedná se o jediné dochované bezprostřední sepětí divadelního prostoru s chrámovou sakrální stavbou v Praze. Janákovo divadlo v Husově sboru na Vinohradech dnes již ve své původní podobě neexistuje. Jiráskovo vršovické divadlo v Husově sboru ve Vršovicích bylo svého času vyhlášenou pražskou divadelní scénou, která fungovala až do roku 1964. Jeho prvním ředitelem byl ve 30. letech 20. století začínající Drahoš Želenský, který se svým otcem Karlem patřili do známého českého hereckého rodu. Drahoš Želenský později ředite-

val Národnímu divadlu v Praze. Počátky jeho působení jsou však spjaty s divadelní scénou ve Vršovicích. Ta se později vzhledem k dobovým politickým poměrům proměnila na ochotnickou scénu. Po dlouhá léta zde hrála skupina Bozděch, ale i jiní. Definitivní zákaz provozování divadla v Husově sboru přišel v roce 1964. Spjatost divadla s chrámovou budovou Církve československé husitské byla nadále pro tehdejší režim nepřijatelná. Na více než čtyři desetiletí tak tento prostor ztratil své původní poslání. Od roku 2005 usiluje majitel budovy, kterým je Církev československá husitská, vrátit tento prostor myšlence, se kterou vznikal. Prozatím je záměrem provozovatelů nabídnout divákům představení dle aktuálně platného programu divadel NEKLID a MIRIAM v pracovním týdnu pro dospělé (středa od 19.30 h), o sobotách dětská představení (od 15 h) formou pohádek a písničkových pořadů. Součástí činnosti Divadla MANA budou od září 2009 také kurzy herecké a dramatické tvorby, výuka zpěvu, moderování, scénického souboru ad. Provozovatelem činnosti Divadla MANA jsou občanská sdružení PETRKLÍČ a DIVADELNÍ STUDIO NEKLID. Více informací naleznete na webových stránkách www.centrummana.cz

David Frýdl – vedoucí projektu

Vzkříšení do závorky nepatří!

(Ke dvěma devítkovým výročím)

K revizi „pochybného odkazu“ Anselma z Canterbury (1033 – 1109) vyzývá Giles Fraser. Fraser označuje v britském anglickém týdeníku The Church Times ze dne 24. dubna 2009 Anselmovo tzv. satisfakční učení za „opravdu velmi špatnou věc“. Podle tohoto učení (na něž navazovali ještě reformátoři, zejména Kalvín) se lidé hříchem (urážkou Božího majestátu) u Boha nesplacitelně zadlužili, což za ně vyrovnal (uspokojivě odčinil) až bezhříšný bohočlověk Ježíš smrtí na kříži.

Anselm, tvrdí Fraser, jednak zaměnil slitovného Boha za nemilosrdného věřitele, jednak učinil v rámci spásného dramatu zbytečným Kristovo vzkříšení: ani jedna ze 47 minikapitol Anselmova soteriologického traktátu Cur Deus Homo? (Proč /se/ Bůh /stal/ člověkem?) na vzkříšení neodkazuje a v celé knize je vzkříšení sotva zmíněno.

Sloupkař anglického týdeníku upozorňuje, že jeho kritika anselmovské součásti západní (i protestantské) církevní tradice je hodně

umírněná oproti odsudkům z pera některých pravoslavných teologů.

Běží jistě o mimořádně podnětný příspěvek ke dvěma letošním „devítkovým“ výročím –Anselmovu a Kalvínovu. A potom že prý je dějepis nuda... O dějinách dogmatu to rozhodně platit nemusí. Jejich klíčová témata, vyjádřeno slovy současného barda, „stojej za hádku“ i po staletích!

František Schilla

(f.schilla@volny.cz)

EMAN právě vydává

ROZPRAVA ZVLÁŠTNÍ / SAMENSPRAAK SPECIAL

O TOM, CO SE DĚJE KOLEM HANSE VAN DER HORSTA / HANS VAN DER HORST CENTRAAL

Další sborník z ediční řady Rozpravy/Samenspraak je vydán jako dík za celoživotní úsilí, jež na politicko-česko-nizozemských církevních kontaktů vyvíjí Hans van der Horst. V česko-nizozemské publikaci najdete texty z oboru biblistiky a mezicírkevních vztahů, studie pojednávající širší souvislosti a proměny křesťanského kontextu v současné Evropě i osobní medailonky. Ve svém celku představují inspirativní sondu, co obnáší letité úsilí o spolupráci přes železnou oponu a mezi občany „starých“ a „nových“ zemí Evropské unie. Autoři textů: Karel Deurloo, Jakub S. Trojan, Peter C. A. Morée, Gerhard Frey-Reininghaus, Arie Plaizier, Petr Brodský, Hebe Kohlbrugge, Jan A. Dus aj.

„Nemá Evropa raději růst zezdola, díky kontaktům, díky rozhovorům, díky setkáním, dokonce díky

vánočním dopisům? Nezakouší v tom církev mnohem více jednoty, ekumenicity a katolicity než při velkých konferencích, o kterých mnohé sbory často ani neslyší?“

(Hebe Kohlbrugge)

ISBN 978-80-86211-67-1,
80 str. (36 česky, 44 nizozemsky),
brožura A5,
83 Kč

Objednejte u EMANA

Husova 656
256 01 Benešov
t. 317 722 215

<http://eman.evangnet.cz>

Novinky zasíláme bez účtování poštovného.

Inzerce

SBOR ČCE v NOVÉM JIČÍNĚ nabízí na faře podkrovní prostory k rekreaci. (2 pokoje x 2 lůžka, sociální zařízení). V okolí je mnoho památek, možnost výletů do nedalekých Beskyd. Tel.: 556 707 882, mob. 732 638 517

č. 26

Pozvánky

Dne 22. 6. 2009 v kostele sv. Martina ve zdi (ČCE) v Praze proběhne v 19 h **večer věnovaný Mikuláši Diviši z Doubravníka, městskému písaři a básníku, který byl druhý den po popravě 27 českých pánů dne 22. 6. 1621**

„ZA JAZYK PŘIBITÝ,“

(*Duchovní význam odkazu popravených pro dnešní generaci*)

Připomenutí exekuce skrze čtení textů popisujících události, čtení aktuálních oddílů Písma z nových překladů, modlitební blok a předání pochodně a věnce na místo poprav na Staroměstském náměstí.Tam se večer uzavře rozhovory a modlitbami.

* * *

SBOR ČCE v ČASLAVI oslaví 21. 6. 2009 při sborovém dnu **225 let od založení sboru a 140 let od dokončení stavby kostela**. Hostem bude br. farář Jan Čapek, který bude při dopoledních bohoslužbách (od 9 hodin) kázat, odpoledne od 14.00 hod. bude přednášet na téma „Evangelictví v toleranční době a dnes“. Po bohoslužbách zazpívá seniorský pěvecký sbor. Zveme nejen ty, kteří mají k Časlavi osobní vazby.

Za staršovstvo sboru farář Pavel Jun

Změna účtu

Rádi bychom vás upozornili, že jsme v rámci snižování nákladů přistoupili ke změně bankovního ústavu Kostnické jednoty. Je to nyní Poštovní spořitelna, nový účet má číslo

228961190/0300

a byl založen dne 16. dubna 2009. Stávající účet u České spořitelny ponecháme v provozu minimálně do 31. srpna 2009, po tomto datu bude definitivně zrušen.

Prosíme vás, abyste tuto změnu zaregistrovali a upravili své případné bankovní příkazy.

Pro ilustraci uvádíme, že touto změnou bychom měli ročně ušetřit kolem 5.000,- Kč.

Děkujeme za pochopení.

Za Kostnickou jednotu

Tomáš Paulus

Bohoslužby

SENIORÁT PODĚBRADSKÝ

Českobratrská církev evangelická

Bošín, Ne 11.00
Bošín č. 44, f T. Drobík

BRANDÝS NAD LABEM, Ne 9.30
Horova 1885, f J. Kašper

ČESKÝ BROD, Ne 9.00
Za Nemocnicí 1159, f V. Palátová

CHLEBY, Ne 8.30
Chleby č. 55, adm. V. Hurt

KOLÍN, Ne 9.00
Politických vězňů 560, f B. Matějka

KOVÁNEC, Ne a c 9.00
Kovánek č.14, f M. Šimek

KRAKOVANY v ČECHÁCH, Ne 10.00
Krakovany v Čechách, adm. J. Fér

KUTNÁ HORA, Ne 9.00
Jiřího z Poděbrad 308/4, f J. Fér

LIBENICE, Ne a c 10.30
Libenice č.69, adm. B. Matějka

LIBICE NAD CIDLINOU, Ne 8.30
Ke hradšti 12, adm. P. Dvořáček

LYSÁ NAD LABEM, Ne 9.00
Nám. B. Hrozného 442/16, f E. Vejnar

MĚLNÍK, Ne 9.00
Krombholcova 548, f H.Pfannová

MLADÁ BOESLAV, Ne 9.00
Husova 199/15 , f V.Hurt

MŠENO u MĚLNÍKA, Ne 9.00
Boleslavská 9, f J.Kejř

NERATOVICE - LIBÍŠ, Ne 9.30
Školní 44/1, f M.Pfann

Nymburk, Ne 10.00
Smetanova 14/613, f K.Roskovcová

Pečky, Ne 9.00
Husovo.nám.480 , adm. H. Junová

PODĚBRADY, Ne 9.45
Husova 141, f P.Dvořáček

PŘEDHRADÍ, Ne 9.00
Předhradí č.36, f H.Junová

VELENICE, Ne 8.30
Velenice č. 34 , adm. P.Dvořáček

VELIM, Ne 10.00
Sokolská 26, adm. B. Matějka

ZRUČ NAD SÁZAVOU, Ne a c e 9.00
Zahradní 189, adm. J. Fér

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickacentrum@mediaservis.cz, příjem reklamaci: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X